

I

De huid is een orgaan. De mensenhuid is het grootste orgaan van het lichaam en bestaat uit de opperhuid, de lederhuid en een onderhuidse laag bindweefsel. Als hij in zijn geheel wordt verwijderd en wordt uitgespreid, zou hij bijna twee vierkante meter groot zijn. Hij heeft ook gewicht; met al die proteïnen en dat bijbehorende vet is het een enorme massa. De huid van een gezonde volwassen man weegt tien tot vijftien kilo, afhankelijk van zijn lichaamsomvang. Evenveel als een flinke peuter.

De huid van een vrouw weegt ietsje minder. Hij is ook minder groot als je hem uitspreidt.

De meeste mannen van middelbare leeftijd, zelfs als ze alleen in een afgelegen deel van Somerset wonen, zouden er nooit over nadenken hoe een vrouw er zonder haar huid zou uitzien. Het zou evenmin in hen opkomen zich af te vragen hoe haar huid eruit zou zien als hij werd uitgerekt en op een werkbank werd gespannen.

Maar de meeste mannen zijn niet zoals deze man.

Deze man zit heel anders in elkaar.

2

Diep in de verregende Mendip Hills in Somerset liggen acht ondergelopen kalksteengroeven. De in onbruik geraakte groeven zijn door de eigenaren genummerd van een tot en met acht en vormen samen een hoefijzer. Nummer acht, op de zuidoostelij-

ke punt, raakt bijna het eind van wat lokaal de Elfengrotten worden genoemd, een netwerk van druipende grotten en gangen die diep in de grond doordringen. Volgens de plaatselijke folklore bestaan er geheime uitgangen uit dit grottenstelsel naar de oude Romeinse loodmijnen en gebruikten de elfen van de Elfengrotten die tunnels als ontsnappingsroutes. Sommigen zeggen dat de tunnels door het vele gebruik van explosieven in de twintigste eeuw rechtstreeks uitkomen op de ondergelopen groeven.

Hoofdagent 'Flea' Marley, de leider van de duikendeheid van Avon and Somerset, liet zich net na vieren op een heldere middag in mei in groeve nummer acht glijden. Ze dacht niet aan geheime ingangen. Ze zocht niet naar gaten in de wand. Ze dacht aan een vrouw die al drie dagen vermist werd. De vrouw heette Lucy Mahoney, en de stuurman aan de wal geloofden dat haar lijk hier ergens in dit diepe water zou kunnen liggen, tussen het wier op een van de richels.

Flea daalde af naar tien meter en bewoog haar kaak van de ene kant naar de andere om de druk in haar oren op te heffen. Op deze diepte had het water een onaardse, bijna petroleumblauwe tint met een zweem van melkachtig kalksteenstof, dat door haar zwemvliezen in beroering was gebracht. Perfect. Meestal had ze helemaal geen zicht bij het duiken, alsof ze door een dikke soep zwom, en moest ze alles op de tast doen, maar hier kon ze minstens drie meter voor zich uit zien. Ze zwom weg van het punt waarop ze in het water was gekomen en trok zich langs de wand van de groeve verder tot de druk op haar veiligheidslijn constant was. Ze zag elk detail, elke wuivende plant, elk uitgehouwen blok steen op de vloer. Elke plek waar een lichaam tot rust kon zijn gekomen.

'Hoofdagent?' zei agent Wellard, haar oppervlakteassistent, in de microfoon. Zijn stem klonk in haar oor alsof hij naast haar stond. 'Zie je iets?'

'Ja,' mompelde ze. 'De toekomst.'

'Hè?'

'Ik kan in de toekomst zien, Wellard. Ik zie mezelf over een

uur ijskoud uit dit water komen. Ik zie teleurstelling op alle gezichten omdat ik met lege handen boven kom.'

'Hoezo?'

'Ik weet niet. Ik denk gewoon niet dat ze hier is. Het voelt verkeerd. Hoe lang wordt ze al vermist?'

'Tweeënhalve dag.'

'En haar auto. Waar stond die?'

'Nog geen kilometer hiervandaan. Op de B3135.'

'Ze dachten dat ze depressief was?'

'Haar ex is verhoord toen hij haar als vermist kwam opgeven. Hij ontkent ten stelligste dat ze depressief was.'

'En er is niets anders wat haar in verband brengt met de groeve? Geen eigendommen? Ze was hier niet eerder geweest of zo?'

'Nee.'

Flea zwom verder en de navelstreng – de lijn met de zuurstofslang en de communicatieverbinding die haar met het oppervlak verbond – werd zachtjes meegetrokken. Groeve nummer acht was een beruchte zelfmoordplek. Misschien was de zoekadviseur, Stuart Pearce, het niet eens met de familie over Lucy Mahoneys gemoedstoestand. Misschien had hij daarom een punaise in de kaart gezet en hun opdracht gegeven tot deze zoektocht. Of anders klampte hij zich aan elke strohalm vast. Ze had eerder met Stuart Pearce te maken gehad. Het zou het laatste wel zijn.

'Kon ze zwemmen, Wellard? Dat ben ik vergeten te vragen.'

'Ja. Ze kon goed zwemmen.'

'Dus als ze zelfmoord heeft gepleegd, zal ze zichzelf verzaard hebben. Met een rugzak of zoiets. Dat betekent dat ze dicht bij de rand zal liggen. Laten we dit pendulepatroon uitbreiden tot tien meter. Verder weg kan ze zich niet bevinden. Daarna nemen we de andere kant van de groeve.'

'Eh, hoofdag, dat levert een probleem op. Als je dat zoekpatroon volgt, kom je dieper dan vijftig meter.'

Wellard had een tekening van de groeve. Flea had die aan het oppervlak al bestudeerd. Toen de mijnbouwmaatschappij vinger-

vormige gaten had gemaakt om explosieven in aan te brengen, waren er boren van tien meter gebruikt, wat betekende dat de groeve in plakken van tien meter was uitgegraven voordat ze de pompen hadden uitgezet en hem hadden laten vollopen. Aan de ene kant was hij tussen de twintig en de dertig meter diep. Aan de andere kant was hij dieper; op sommige plekken meer dan vijftig meter. De gezondheids- en veiligheidsregels waren duidelijk: geen enkele politieduiker mocht dieper gaan dan vijftig meter. Onder geen beding.

‘Hoofdagent? Heb je me gehoord? Aan het eind van de boog zul je op vijftig meter zitten. Misschien dieper.’

Ze schraapte haar keel. ‘Heb jij alle bananencake opgegeten?’
‘Wat?’

Ze had die morgen bananencake voor het team gebakken voordat ze wegging. Het was niet iets wat ze vaak deed. Ze was de baas, maar ze had ze nooit bemoederd; ze was de op een na jongste, alleen Wellard was jonger. En het was ook niet omdat ze zo van koken hield. Ze hadden het de laatste tijd zwaar gehad. Een van hen was met verlof wegens familieomstandigheden en kwam waarschijnlijk niet terug na wat hij eerder die week had doorgemaakt. En haar slechte buien hadden ook niet bepaald geholpen; ze was de laatste twee jaar een nachtmerrie geweest om mee te leven. Ze moest af en toe iets terugdoen.

‘Hij is op. Maar hoofdagent, sommige van die gaten zijn veel dieper dan vijftig meter. We worden bij zoiets geacht een van die krankzinnige technische duikers erbij te halen.’

‘Aan wiens kant sta jij, Wellard? Die van ons of die van de leiding?’

Stilte. Of eerder het geluid van het zachte gemopper van Wellard. Wellard was met gemak het ergste ouwe wijf van het hele team. ‘Oké. Maar als je dat doet, zet ik het geluid zacht. De hele groeve kan je horen en we hebben vandaag publiek.’

‘Wie dan?’

‘Er kwam een wagen van de verkeerspolitie langsrijden en die staat nu op de afvalhopen. Ik denk dat ze koffie zitten te drinken.’

‘Die sukkel van een zoekadviseur bevindt zich zeker niet onder het publiek?’

‘Nog niet.’

‘Lekker,’ zei ze sarcastisch. ‘Sommige mensen vinden het niet meer dan fatsoenlijk als de zoekadviseur eens uit zijn luie nest komt als hij een team heeft uitgestuurd.’

Ze ging langzamer zwemmen. In het donkerder water voor haar hing een net. Daarachter bevond zich het vijftig meter diepe gedeelte, waar het water donkerder en blauwer was. Kouder. Het was zulk onzeker terrein dat het bedrijf netten had opgehangen tegen de sportduikers die de groeve soms gebruikten om te oefenen. Ze greep het net vast, klikte haar duikklamp aan en scheen ermee door de mazen naar de vloer van de groeve, die steil afhelde.

Ze had nog maar één keer met Pearce te maken gehad, maar dat was genoeg. Ze liet zich door hem niet koeioneren. Zelfs niet als ze er alle beroepsregels voor moest schenden en dieper moest gaan dan vijftig meter. Ze liet zich er niet van weerhouden de zoektocht af te maken. Rechts van haar zat een bordje in het beton. De woorden zaten vol algen. *Gevaar: diepten van meer dan vijftig meter. In deze groeven worden duikcomputers gecontroleerd. Duik niet verder dan u kunt.*

Een goede plek om je duikcomputer op te hangen, dacht ze, en ze raakte het bordje aan. Je deed gewoon je polscomputer af, hing hem aan een van de spijkers en pikte hem op de terugweg weer op. Als hij later werd gecontroleerd, was niet te zien dat je dieper was gegaan dan vijftig meter en de oppervlakte-eenheid maakte geen duikverslag op een computer. Het was het soort trucje dat pa ook altijd uithaalde toen hij nog leefde. Hij was een fanatiek sportduiker geweest en had alles gedaan om grenzen te overschrijden en op de diepte te komen waar hij wilde zijn.

Ze maakte met haar mes een snee in het net, gespte voorzichtig haar duikcomputer los en hing hem aan het bord. Daarna deed ze haar lamp weer aan, liet zich door het gat glijden en volgde de lichtstraal de duisternis in.

Met de zeilstreep van haar kompas scherp tegen de noord-west-aanduiding begon ze naar beneden te zwemmen, steeds verder naar beneden. Ze volgde de golving van de rots en bleef ongeveer twee meter van de bodem. Wellard liet de lijn achter haar vieren. De tekening was accuraat; het was hier diep. Ze ging langzaam, liet zich leiden door het licht, rekende dingen uit haar hoofd uit. Geen computer. Ze moest de tijd die ze op de bodem had en de decompressiestops zelf uitrekenen.

Beweging in het donker, rechts van haar. Ze zwaaide de lamp ernaartoe en staaarde in de straal, terwijl ze zich horizontaal liet drijven om op dezelfde plek te blijven. Er waren geen vissen in groeve nummer acht. Hij stond nu al jaren onder water, maar het bedrijf had er geen vis in uitgezet. Er waren ook geen rivieren in de buurt, dus er zouden niet eens rivierkreeftjes zijn. Bovendien kon die beweging geen vis zijn geweest. Een vis was te klein.

Haar hart klopte traag in haar borstkas. Ze bleef regelmatig ademen; te diep en ze ging omhoog, te oppervlakkig en ze verloor drijfvermogen. Er kon hier beneden niets bewegen; er waren geen stromingen in de groeve. Alles zou roerloos moeten zijn. Ze begon naar de plek te zwemmen waar ze de beweging had gezien.

‘Hoofdagent?’ Aan het oppervlak had Wellard meteen de verandering van richting opgemerkt. ‘Alles goed?’

‘Ja, ja. Geef me nog een bar.’

Het was Wellards taak om de druk van de lucht in de zuurstoflijn te verhogen naarmate ze dieper ging. Ze draaide zich om en scheen met de lamp de andere kant uit om te zien hoe ver ze van het net was. Ze zat op een diepte van ongeveer zevenenveertig meter en daalde nog steeds af. Nog maar drie meter tot de voorgeschreven grens. ‘Maak er maar zestien van.’

‘Zestien bar? Dan ben je...’

‘Ik weet waar ik ben. Laat dat nou maar aan mij over.’

Ze zwom verder met uitgestoken handen, omdat ze er niet zeker van was wat zich voor haar bevond. Achtenveertig meter, ne-

genenveertig meter. Ze was op de plek waar ze de beweging had gezien.

‘Hoofdagent? Weet je op welke diepte je zit?’

‘Hou gewoon vast,’ fluisterde ze. ‘Hou me hier.’

Ze richtte de lamp naar boven en keek op. Dat was oncomfortabel, omdat haar masker naar boven wilde en water doorliet. Ze drukte het met haar vingertoppen tegen haar gezicht en staarde naar de borrelende stroom zilveren bubbels die vastberaden in een lange kolom oprees naar een oppervlak dat ze niet meer kon zien. Er bevond zich iets in die kolom. Ze was er zeker van. Er zwom iets donkers door de stroom van duisternis en lucht. Er ging een huivering over haar rug. Waren dat de naakte zolen van iemands voeten?

‘Hoofdagent, stoppen. Je zit boven de vijftig. Hoor je me?’

‘Hé, Wellard,’ fluisterde ze, terwijl ze opkeek naar de plek waar de belletjes inmiddels waren verdwenen en waren opgelost in kille lichtflitsen. Nu zag alles er opeens weer uit zoals het hoorde te zijn. Het water was leeg. ‘Is er nog iemand anders in het water?’

‘Iemand anders?’

‘Ja,’ siste ze. Ze wilde niet bang klinken. Ze hoopte dat hij het geluid op het paneel zachter had gezet. Ze wilde niet dat haar stem over het water hoorbaar was voor iedereen die aan de kant stond. ‘Zwemt hier nog iemand rond? Dan moet je gezien hebben dat hij het water in ging.’

Er volgde een pauze, een aarzeling. Toen zijn stem, een beetje op zijn hoede. ‘Baas? Je weet dat je veel te diep zit, hè? Misschien wordt het tijd om de reserveduiker in te zetten.’

Stikstofvergiftiging, bedoelde hij. Op deze diepte viel je gemakkelijk ten prooi aan het desoriënterende en giftige effect dat stikstof onder hoge druk kon hebben; haar reacties en gedachten waren die als van iemand die de hele middag in de kroeg heeft gezeten. Een hallucinatie als deze was een klassiek symptoom. Ze staarde de belletjes na. Het was iets donkers geweest, ter grootte van een flinke schildpad. Maar zonder schaal. Het

was glad geweest, had geen haar gehad en had soepelheid en kracht bezeten. En de voeten van een mens.

‘Ik mankeer niets, Wellard, ik zweer het je. Alles is prima in orde. Maar bevestig even dat hier niemand anders rondzwemt. Dat is alles.’

‘Er is niemand. Oké? En de reserveduiker maakt zich klaar.’

‘Nee.’ Haar navelstreng zat vast aan een richel of rots achter haar. Ze trok geïrriteerd haar schouders op en zwaaide met haar rechterhand om hem te bevrijden, en voelde hem gemakkelijk van de rots of de richel schieten. ‘Er hoeft niemand anders het water in te komen. Ik ben hier bijna klaar.’

Wellard had natuurlijk gelijk. Als ze aan stikstofvergiftiging leed, moest ze naar boven. Maar ze wilde nog een minuutje hebben om te controleren of ze alles had afgezocht, dus bracht ze haar bovenlichaam weer naar beneden, zodat de druk op haar masker minder werd. Ze scheen met de lamp voor zich uit. Daar, ongeveer tien meter verderop, was de onderkant van de muur, de rand van de groeve. Ze was zo ver gekomen als ze kon en er bestond geen enkele twijfel: Lucy Mahoney was niet hier. Mooi. Ze had gelijk gehad. Ze verheugde zich er al op aan Pearce door te geven dat hij het mis had gehad als ze weer boven was.

De rubberen afsluiting van haar masker zoog zich vast aan haar gezicht. En bleef vastzitten.

Ze tastte naar het masker. Probeerde adem te halen. Er kwam niets, de afsluiting ging alleen maar strakker zitten en ze voelde een bekende druk onder haar borstbeen. Ze kende dit gevoel van de trainingen. Er kwam geen zuurstof door de lijn. Ze prutste aan de zijkant van het masker, boven haar rechteroor. Dit was geen probleem. De oppervlaktebemanning pompte zuurstof naar haar toe; ze kon niet zonder zitten. Maar af en toe kwam de lijn vast te zitten in de drukschakelaar op het masker en werd de toevoer afgesneden. Dat was gemakkelijk op te lossen. Als je rustig bleef. Geen probleem.

Met bonzend hart vond ze de schakelaar, haalde hem over en haalde nog eens adem. Haar ribben deden hun uiterste best.

Maar haar longen zetten niet uit. Ze zette snel de schakelaar weer omhoog.

Niets.

Naar beneden. Niets.

‘Hoofdagent?’ Wellard klonk paniekerig. ‘Wat gebeurt er? Wat is er aan de hand?’

Maar ze had geen lucht in haar longen om antwoord te geven. Haar armen deden pijn. Haar hoofd bonsde alsof het tweemaal zo groot was geworden als normaal. Het was alsof er iemand op haar borst stond. Haar hoofd schoot naar achteren, de mond wijd open. Ze tastte naar het schakelblok aan de zijkant van haar duikvest. Probeerde de luchttoevoer over te schakelen naar het noodstelsel.

‘Hoofdagent? Ik heb alle kleppen openstaan, maar er loopt ergens lucht weg. Heb je druk?’

Ze wist wat er boven gebeurde. De reserveduiker schoot zo snel als hij kon zijn spullen aan, raakte in zijn paniek met zijn vingers verstrikt in het gaas van het masker, vergat alles. Knikkende knieën. Hij kwam nooit op tijd. Ze had nog maar een paar seconden, geen minuten.

Ze tastte dof nog eens naar het schakelblok. Kon het niet vinden. Haar opgezwollen hoofd werd steeds harder en strakker. Haar ledematen prikten.

‘Ik haal je eruit, hoofdagent. Ik moet op mijn eigen gevoel afgaan.’

Ze luisterde niet meer. De tijd stond stil. Wellard trok heftig aan de reddingslijn om haar naar boven te krijgen, maar dat was in een andere wereld, op een andere planeet. Ze wist dat haar slappe lichaam naar achteren schoot. Ze voelde dat haar vingers hun greep op de lamp verloren, voelde hem tegen haar been botsen toen hij traag zonk. Ze probeerde hem niet te grijpen.

In de duisternis, ongeveer tien meter van haar vandaan, was iets verschenen dat eruitzag als een witte kwal. Niet hetzelfde ding dat ze zich eerder had ingebeeld, maar iets anders, iets wat golfde en in vreemde spiralen op en neer bewoog als een wolk

van haren. Het leek te blijven hangen, heen en weer geslingerd door ongeziene stromingen, alsof het ergens naar op weg was geweest – misschien naar de bodem – maar was gestopt om naar haar te kijken. Alsof het belang stelde in wat er gebeurde. Belang in haar worsteling.

De bovenkant van de vorm ging omhoog, leek langer te worden en te veranderen in lange slierten haar, en nu wist ze wat ze zag.

Mam.

Mam, die al twee jaar dood was. Het lange blonde haar dat ze altijd in een knotje in haar hals had gedragen, ging omhoog en golfde in het donker rond haar gezicht.

‘Word wakker, Flea. Red jezelf.’

Flea gaf geen antwoord. Ze kon het niet. In de echte wereld was haar lichaam op zijn zij gekanteld en schokte als een vis met een kapotte zwemblaas.

‘Red jezelf.’

Mam draaide zich om in het water. Haar kleine, witte handen lieten haar lichaam draaien, zodat haar gezicht naar Flea toe werd gekeerd. Haar haar dreef als een wolk om haar heen en haar magere witte benen sleepten als nevelslierten achter haar aan. Ze kwam naar voren tot haar lieve, bleke gezicht zich vlak bij dat van Flea bevond en ze haar handen op haar schouders kon leggen. ‘Luister.’ Haar stem was scherp. ‘Word wakker. Nu. Red jezelf.’

Ze schudde haar heen en weer en toen Flea niet reageerde, legde ze haar vingers om haar hand en bewoog die naar het schakelblok en haalde de schakelaar over.

Er stroomde lucht haar masker in. Haar longen zetten in één klap uit en haar hoofd schoot achterover. Het licht stroomde in haar ogen. Nog een teug lucht. Ze zwaaide haar armen opzij en hoestte. De lucht was droog in haar verdroogde longen. Nog een teug lucht, paniekerig. Ze voelde haar hart weer slaan, voelde het bloed in haar slapen bonzen. Nog een teug. Ze sloeg wild om zich heen en de meters en de noodvoorziening golfd en om

haar heen als tentakels toen ze recht in het water ging hangen. Wellard had haar in zijn paniek over de bodem getrokken. Er was modder opgedwarreld en die dreef als rook om haar heen. Ze hing slap in het melkachtige water en liet zich langs de muur trekken.

Mam?

Maar het water stroomde langs haar en ze hoorde niets anders dan Wellards paniekerige kreten in haar oren. 'Ben je daar nog, hoofdagent? Geef in godsnaam antwoord.'

'Alles in orde.' Ze hoestte. 'Je kunt nu wel ophouden met trekken.'

Hij liet de lijn abrupt vieren en ze kwam tot stilstand. Ze dreef met haar gezicht naar beneden, nog steeds met de noodschakelaar in haar hand, en staaarde naar de plek waar mam zich had bevonden. Er was niets te zien. Ook dit was een hallucinatie geweest.

Ze begon te trillen. Ze was door het oog van de naald gekropen. Ze had de regels overtreden, een noodprocedure verprutst en het hele team had gehoord dat ze stikstofvergiftiging kreeg. Ze had in alle commotie zelfs in haar pak geplast. Ze voelde de urine langs de binnenkant lopen.

Maar het maakte niet uit. Het maakte helemaal niets uit. Ze leefde. Leefde. En dat bleef zo.

3

De afdeling Zware Misdrijven van de politie van Bristol was bezig met een van de beruchtste zaken die ze ooit had onderzocht. Tot een paar dagen geleden was Misty Kitson een tweederangs beroemdheid geweest, de zoveelste voetballersvrouw die zoveel cocaïne in haar neus stopte dat ze hem van binnenuit vernietigde doordat het tussenschot bezweek. De pers probeerde al maan-